

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Čj.: 143 50/99-011035
Signatura: bn3cs106

Oblastní pracoviště č. 14-Ostrava
Okresní pracoviště-Karviná

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Škola/školské zařízení:	Základní škola Bohumín-Nový Bohumín, tř. Dr. E. Beneše 456, okres Karviná, 735 81
Identifikátor ředitelství:	600 136 311, IZO: 102 156 603
Ředitel školy/zařízení:	Mgr. Marie Štěrbová
Zřizovatel:	Město Bohumín, Masarykova 158, 735 81
Příslušný školský úřad:	ŠÚ Karviná, Mírová 1429, 735 06 Karviná-Nové Město
Termín inspekce:	2. - 4. únor 1999
Inspektoři:	Mgr. Václav Leikep Mgr. Jaroslav Kadůrek
Předmět inspekce:	Posouzení činnosti školy ve vybraných částech dle § 18 odst. 3, 4 zákona č. 564/1990 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Podmínky a průběh vzdělávání
Označení dokladů a ostatních materiálů, o které se zjištění opírá:	Rozhodnutí o zařazení do sítě škol č. j. ŠÚ/96/ZŠ-061-00, ze dne 26. 1. 1996, informační výpis ze sítě škol č. j. ŠÚ-99-opr. 1, ze dne 25. 1. 1999, písemné podklady řídicí, organizační a kontrolní činnosti ředitele, hospitační inspekční záznamy, školní řád, tematické plány učiva, organizace školy.

ZJIŠTĚNÉ SKUTEČNOSTI A JEJICH HODNOCENÍ

1 Hodnocení materiálně technických podmínek výchovně vzdělávací činnosti

Budova školy je koncipovaná jako 17 třídní (v současnosti 16 třídní). Je využíváno 12 kmenových tříd. Jedna učebna je využívána pro výuku cizích jazyků (v současné době není zcela vybavena), ve druhé je školní bufet, ve třetí je umístěno video a čtvrtá má v budoucnosti sloužit jako počítačová učebna. Škola nemá odborné učebny. Kabinety jsou pouze čtyři: matematický, fyzikální, zeměpisný, chemický a kabinet pro 1. stupeň. Ostatní pomůcky jsou uloženy ve skříních tříd. Žáci i zaměstnanci školy se stravují v málo prostorné výdejně jídel.

Záplavy v roce 1997 postihly celé přízemí školy včetně tělocvičny, skladu civilní obrany, plynové kotelny, školní družiny, školních dílen a cvičné kuchyňky. Odstranění škod si vyžádalo částku 1 270 473 Kč.

Ke škole patří tři elokovaná pracoviště. V prvním je umístěna školní družina, ve druhém cvičná kuchyně a školní dílny, ve třetím jsou umístěny čtyři třídy 1. stupně. Tato situace není pro školu z hlediska kvality výchovně vzdělávacího procesu, kontrolní a řídicí činnosti, sestavování rozvrhu i úbytku žáků vyhovující. Rovněž neexistence školního hřiště neumožňuje zcela realizovat osnovy tělesné výchovy.

V roce 1996 byla provedena generální oprava hlavní budovy, která zahrnovala zdravotechniku, elektroinstalaci a malování školy. V roce 1997 byla oprava dokončena instalací nového ústředního topení a vybavením druhého poschodí novým nábytkem.

Výuka přírodovědy, vlastivědy, přírodopisu, českého jazyka, dějepisu a občanské výchovy je po stránce materiálně technického vybavení dobře zabezpečena. Učebnice jsou v souladu se vzdělávacím programem.

Prostory školy jsou stísněné, škola nemá dostatečný počet samostatných odborných učeben a kabinetů. Vzdálená elokovaná pracoviště nepřispívají k plnohodnotné práci školy. Vybavenost školy pomůckami je odpovídající. Absence počítačové učebny a školního hřiště neumožňuje plnění učebních osnov i zájmové činnosti žáků. V posledních dvou letech došlo k výraznému zlepšení materiálně technických podmínek. Materiálně technické podmínky lze celkově hodnotit jako spíše podprůměrné.

2 Hodnocení psychohygienických podmínek

Organizace vyučování je v souladu s § 9 vyhlášky MŠMT ČR č. 291/1991 Sb. Rozvrhy hodin a přestávek respektují psychohygienické potřeby žáků. Ustanovení řádu školy jsou v souladu s § 15 citované vyhlášky. Dozory jsou zajišťovány pedagogickými pracovníky dle schváleného rozpisu, který je vyvěšen na každém podlaží. Pracovní prostředí tříd a chodeb je vhodně upravené, učebny jsou čisté, osvětlení je vyhovující. Je využíváno žákovských prací. Vstupní část budovy školy je prostorově nevyhovující. Veškerá poučení žáků jsou zaznamenávána v třídních knihách.

Žákovský nábytek odpovídá antropometrickým požadavkům a postupně dochází k jeho postupné obměně. Sociální zařízení odpovídá kapacitě žáků na škole. Pitný režim je zajišťován tak, že žákům je doporučováno nosit si nápoje v plastových obalech z domova a ve školním bufetu je zabudován automat na prodej nápojů.

Značným handicapem je absence školních šaten (žáci mají obuv i šatstvo uloženo na chodbách), a nemožnost pohybu dětí o velké přestávce na čerstvém vzduchu.

Ředitelka školy jmenovala protidrogového koordinátora, který má rozpracovaný program .

Psychohygienické podmínky lze hodnotit jako průměrné.

3 Hodnocení personálních podmínek

Z celkového počtu 440 vyučovacích hodin na 1. a 2. stupni je 342 hodin odučeno vyučujícími s odbornou a pedagogickou způsobilostí (tj. 77 %). Na 1. stupni je ze 188 hodin vyučováno 164 hodin (tj. 87 %) a na 2. stupni z 252 hodin je 178 (tj. 70 %) odučeno vyučujícími s odbornou a pedagogickou způsobilostí.

S odbornou a pedagogickou způsobilostí se vyučuje v zeměpise na 0 % (vyučující s odbornou a pedagogickou způsobilostí je v současnosti na mateřské dovolené), přírodopise na 100 %, přírodovědě na 100 %, prvouce na 88 %, vlastivědě na 100 %, českém jazyce na 88 %, dějepise na 100 % a občanské výuce na 87 %.

Jedna vyučující 1. stupně nemá odbornou a pedagogickou způsobilost. 30 % hodin na 2. stupni je vyučováno vyučujícími 2. stupně, kteří nemají odbornou způsobilost.

Věkové složení učitelského sboru je optimální: 10 učitelů je v rozmezí 24 až 39 let, čtyři učitelé v rozmezí 44 až 49 let a šest vyučujících v rozmezí 55 až 58 let. Průměrný věk učitelského sboru je 42,4 let.

Učitelský sbor je stabilizován. Do důchodu odešla v minulém školním roce jedna vyučující. V průběhu letošního školního roku odešel jeden vyučující mimo školství.

Personální podmínky výuky ve sledovaných oblastech jsou hodnoceny jako spíše nadprůměrné.

4 Plnění učebních osnov

Výuka v 1. - 7 ročníku probíhá dle vzdělávacího programu Základní škola čj. 16847/96-2. a v 8. - 9. ročníku dle upravených učebních dokumentů čj. 18730/91-20. Učební plány jsou konkretizovány pro celý vzdělávací cyklus.

Vyučující mají učební osnovy rozpracované v tematických plánech, které v průběhu školního roku doplňují, upravují a využívají ve vyučovacím procesu. Vedení školy kontroluje plnění osnov. Učebními osnovami a jejich rozpracováním do tematických plánů se zabývají i předmětové komise.

Učební osnovy jsou vedením školy kontrolovány a pravidelně vyhodnocovány. Jejich plnění lze hodnotit jako spíše nadprůměrné.

5 Hodnocení z hlediska kvality vyučování

Bylo hospitováno ve 12 hodinách.

Vynikající 1 hodina

Nadprůměrná 5 hodin

Spíše nadprůměrná 6 hodin

Český jazyk

Byly navštíveny tři hodiny u vyučujících, které mají pro tento předmět odbornou i pedagogickou způsobilost. V navštívených hodinách byl jasně stanoven cíl i obsah vyučovacích jednotek. Všechny učitelky se na výuku velmi dobře připravily, měly neustálý kontakt se třídou, hodiny byly dostatečně pestré. Aktivita žáků byla různá, kázeňské přestupky se nevyskytovaly, jejich znalosti odpovídaly dané třídě a věku. Učivo bylo žákům vysvětleno jasně a srozumitelně. V závěru každé hodiny vyučující provedly závěrečné shrnutí probraného učiva. Výuka probíhala v klidné pracovní atmosféře dobře esteticky vybavených tříd. Probírané učivo korespondovalo s tematickými plány i po stránce časové.

Dějepis

Sledovaná byla jedna hodina u vyučující, která má pro tento předmět odbornou i pedagogickou způsobilost. Vyučovací jednotka byla pestrá, vyučující se snažila být v neustálém kontaktu se třídou. Žáci byli většinou aktivní. V závěru hodiny bylo provedeno shrnutí probraného učiva.

Výuka probíhala v souladu s příslušnými učebními plány a osnovami, podle kterých je zpracován tematický plán učiva.

Občanská výchova

Bylo hospitováno ve dvou vyučovacích hodinách. Jeden z vyučujících nemá pro tento předmět odbornou způsobilost. Obě hodiny byly promyšlené jak po stránce obsahové, tak i po stránce metodické. Byl zaznamenán individuální přístup k žákům, přirozená komunikace a snaha o partnerské vztahy mezi učiteli a žáky.

Obsah hodin měl přirozený výchovný akcent. Probíraná problematika korespondovala s učebními osnovami, časově byla v souladu s tematickými plány. Žáci pracovali s učebnicemi občanské výchovy pro sedmý ročník a v devátém ročníku s pracovními texty pro hodiny občanské výchovy.

Přírodopis, přírodověda, prvouka, vlastivěda

Celkově bylo hospitováno v šesti hodinách. Žáci získávají znalosti a dovednosti v žádoucím obsahu i tempu. Vyučovací jednotky mají stanoveny jasné cíle a obsah. Vyučovací metody jsou adekvátní danému předmětu i tématu a jsou přiměřené věku žáků. Ve výuce jsou používány efektivní metody a formy vzdělávací a výchovné práce (problémové učení, týmová práce, názornost, samostatné studium, práce s informacemi).

Při výuce se postupuje diferencovaně podle schopností a zájmů žáků. Žáci se účastní procesu výuky, mají dostatečný prostor pro uplatnění své aktivity a iniciativy. Výuka je koncipována a organizována tak, aby uspokojila rovněž očekávání žáků a jejich rodičů, přitom vytyčuje náročné, avšak dosažitelné cíle. Pouze v jedné vyučovací hodině byla zřejmá pravidelná zpětná vazba formou hodnocení a diskuse nad výsledky a vedení žáků k sebehodnocení.

Vztahy učitel - žák při vyučování jsou pozitivní, podporují motivaci žáků, dávají jim zažít radost z úspěchu a tím vytvářejí základní předpoklady pro dobré výsledky v učení. Domácí úkoly jsou zadávány účelně a v přiměřeném množství.

V hospitovaných hodinách nebyla využívána didaktická technika, relaxační chvílky zcela ojediněle.

Kvalitu vyučování ve sledovaných předmětech lze hodnotit jako spíše nadprůměrnou, v hodině vlastivědy jako vynikající.

6 Hodnocení z hlediska výsledků vyučování

Vědomosti žáků ve sledovaných předmětech vzhledem ke schváleným učebním dokumentům a standardům jsou na dobré úrovni. Úroveň komunikace žáků je průměrná, někteří nedovedou vhodně formulovat a vyjadřovat své myšlenky, city a názory.

V 1. pololetí školního roku 1998/99 neprospělo 22 žáků (tj. 5, 88 %) z 374 žáků školy. Na 1. stupni prospělo 55 žáků se samými výbornými (tj. 14, 7 %). Na 2. stupni prospělo s vyznamenáním 68 (tj. 18, 18 %).

Práce se zdravotně postiženými žáky je velmi dobrá, úroveň znalostí je v souladu s požadavky učebních osnov.

Rozmístění vycházejících žáků ve školním roce 1997/98:

Gymnázia a ostatní střední školy	15 žáků	30,6 %
Integrované střední školy	10 žáků	20,4 %
Střední odborná učiliště	16 žáků	32,6 %
Odborná učiliště	5 žáků	10,2 %

Z hlediska výsledků vyučování lze školu ve sledovaných oblastech hodnotit jako spíše nadprůměrnou.

ZÁVĚRY

Podmínky a průběh vzdělávání jsou komplikovány množstvím elokovaných zařízení vzdálených od hlavní budovy školy, absencí počítačové učebny, školního hřiště a neexistencí školních šaten. Ve sledovaných oblastech nebylo zjištěno porušení obecně závazných předpisů. Pro práci školní inspekce byly vytvořeny dobré podmínky.

Na základě zjištěných skutečností je škola ve sledovaných oblastech hodnocena jako průměrná.

Pozitiva:

- postupné odstraňování psychohygienických závad z minulého období,
- estetický a funkční vzhled tříd,
- vysoké procento učitelů s pedagogickou a odbornou způsobilostí,
- stabilita pedagogických pracovníků,
- uplatňování pestrých forem práce ve vyučovacím procesu,
- uvedení do plného provozu tělocvičny a dalších prostorů školy postižených povodní.

Negativa:

- neexistence žákovských šaten v hlavní budově školy,
- absence pohybu žáků na čerstvém vzduchu o velké přestávce,
- obtížné plnění osnov tělesné výchovy v důsledku neexistence školního hřiště,
- komplikovaná řídicí a kontrolní činnost, sestavení rozvrhu hodin, přechody žáků a vyučujících i klesající počty dětí v důsledku tří elokovaných pracovišť mimo hlavní budovu školy.

Doporučení inspekce k další činnosti:

- dle finančních možností pokračovat v renovaci nebo výměně opotřebeného žákovského nábytku,
- postupně realizovat další obměnu fondu učebnic ve formě ucelených řad,
- zvýšit vybavenost učebny cizích jazyků,
- vybudovat učebnu výpočetní techniky,
- ve vyučovacích hodinách provádět pravidelnou zpětnou vazbu formou hodnocení a diskuse nad výsledky práce žáků a jejich vedení k sebehodnocení.

